

**Pol'nohospodárske družstvo podielnikov v Spišskej
Teplici, Lesná 457, 059 34 Spišská Teplica**

Zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel Dr., vložka č. 1/P

**VÝROČNÁ SPRÁVA
K 31.12.2022**

Vypracoval a predkladá:
Ing. Júlia Vojteková

OBSAH

1. Identifikácia spoločnosti

1.1. Základné údaje

- 1.1.1. Obchodné meno a právna forma spoločnosti
- 1.1.2. Identifikačné číslo
- 1.1.3. Sídlo spoločnosti
- 1.1.4. Dátum založenia a registrácie spoločnosti
- 1.1.5. Základné imanie
- 1.1.6. Štatutárny orgán spoločnosti

2. Podnikateľská činnosť spoločnosti

2.1. Predmet podnikania spoločnosti

2.2. Správa o podnikateľskej činnosti spoločnosti v roku 2022

- 2.2.1. Správa o podnikateľskej činnosti
 - 2.2.2. Prehľad vybraných ukazovateľov hospodárskej činnosti za rok 2022
 - 2.2.3. Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2022
 - 2.2.4. Riziká, vplyv činnosti na zamestnanosť a na ŽP
- ### 2.3. Predpokladaný budúci vývoj spoločnosti

3. Účtovná závierka za rok 2022

4. Poznámky k účtovnej závierke

1. Identifikácia spoločnosti

1.1. Základné údaje

1.1.1. Obchodné meno a právna forma spoločnosti

Poľnohospodárske družstvo podielnikov v Spišskej Teplici - družstvo

1.1.2. Identifikačné číslo

00199834

1.1.3. Sídlo spoločnosti

Lesná 457, 059 34 Spišská Teplica

1.1.4. Dátum založenia a registrácie spoločnosti

Spoločnosť bola založená dňa 12. 08. 1952 a zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov 10. 10. 1952

1.1.5. Základné imanie

Základné imanie spoločnosti je 185.223,00 EUR – zapísané v OR

1.1.6. Štatutárny orgán spoločnosti

Predstavenstvo družstva:

Ján Telensky, predseda predstavenstva

Ing. Maroš Kovalčík, podpredseda predstavenstva

Ing. Júlia Vojteková, členka predstavenstva

Kontrolná komisia:

Gabriela Hrobáková, predseda komisie

Mgr. Tomáš Lučivjanský, člen

Miroslav Gardoš – člen

2. Podnikateľská činnosť spoločnosti

2.1. Predmet podnikania spoločnosti

Družstvo podniká v oblasti poľnohospodárskej výroby, kde prevažujúca činnosť je chov dojníc, ošípaných a pestovanie poľnohospodárskych plodín. Zároveň družstvo prevádzkuje vlastný bitúnok.

2.2. Správa o podnikateľskej činnosti spoločnosti v roku 2022

2.2.1. Správa o podnikateľskej činnosti

Hlavnou činnosťou družstva je poľnohospodárska výroba – zmiešané hospodárstvo. Družstvo na úseku rastlinnej výroby pestuje obilniny, olejniny a krmoviny. Na úseku živočíšnej výroby je to výroba mlieka, bravčového a hovädzieho mäsa.

Poľnohospodárske družstvo podielnikov v Spišskej Teplici hospodárilo v roku 2022 na 778,38 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 540,47 ha ornej pôdy a 237,91 ha TPP. Chov dojníc a hlavne výroba mlieka tvoria podstatnú časť príjmov družstva. Na danom úseku zvyšujeme úžitkovosť a dojivosť kráv. Prevádzkujeme mliečne automaty, ktoré ako jediné nám zabezpečili predaj surového kravského mlieka so ziskom. Obnovili sme chov ošípaných. Došlo k poklesu výkupných cien mlieka, znížil sa predaj hovädzieho mäsa. V roku 2022 sme zaznamenali výborné výsledky v pestovaní kukurice na siláž, čo nám umožnilo predávať prebytku okolitým podnikateľským subjektom. Príjmy z predaja kukuričnej siláže vo významnej miere prispeli k zníženiu výpadku ostatných tržieb.

2.2.2. Prehľad ukazovateľov hospodárskej činnosti za rok 2022

V rastlinnej výrobe nedošlo v roku 2022 k zásadným zmenám:

1. Rastlinná výroba je tradične zameraná na pestovanie obilnín, olejnín a krmovín pre vlastnú potrebu, nakoľko situácia na trhu s poľnohospodárskymi produktmi je nestabilná a pre družstvo je nevýhodné spoliehať sa na dobrú predajnú cenu. Náklady na osivá, hnojivá a chémiu medziročne zaznamenali enormný nárast, avšak

cena komodít nerastie priamo úmerne rastu nákladov. Stabilizujeme chov hovädzieho dobytku a posilňujeme chov ošípaných, čím sa zvyšuje i potreba krmovín pre vlastný výkrm zvierat. Zamerali sme sa teda na pestovanie krmných plodín, aby sme pokryli vlastnú potrebu krmív a slamy (pšenica, jačmeň, kukurica).

2. Neustále pracujeme na zveľaďovaní trávnych porastov, nakoľko doterajšie pastvy a ostatné porasty boli už nedostačujúce pre naše potreby. Zároveň sme spojzdnili dočasné oplôtky, kde sa počas letných mesiacov pásli naše zvieratá – jalovice a kravy.

Úrody hlavných plodín z 1 ha

Priemerná ha úroda v tonách v danom roku							
Položka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pšenica ozimná	5,69	5,83	5,70	5,02	4,62	4,21	5,42
Jačmeň jarný	5,69	5,89	5,60	4,32	4,55	3,70	5,34
Repka olejná ozimná	3,72	2,87	2,50	2,43	2,75	2,41	1,96

V roku 2022 rastlinná výroba dosiahla pomerne dobré výsledky, ktoré však nenaplnili naše očakávania. Už niekoľko rokov zápasíme s anomáliami, ktoré nám pripravilo počasie v priebehu celého roka. Sucho, ktoré sme zaznamenali začiatkom roka pôsobilo negatívne hlavne pri vzchádzaní porastov. Zároveň spôsobilo veľké zaburiňovanie porastov. Zaznamenali sme nižšie výnosy pri repke.

Celková úroda:

- pšenica ozimná: 763,50 t
- jačmeň jarný: 935,86 t
- repka olejná: 177,37 t

Kvalitatívne parametre hlavne u jačmeňa boli vyhovujúce, preto sa nám ho podarilo výhodne predat' do Tatranskej sladovne. Repka olejná v roku 2022 nezaznamenala očakávanú výkupnú cenu, preto sme repku predali partnerskej spoločnosti až v ďalšom roku. Dosiahnuté tržby z rastlinnej výroby za rok 2022 predstavujú čiastku: 335.857,24 EUR.

Výsledky živočíšnej výroby

Zhodnotenie stavu HD – Oproti roku 2021 došlo k zníženiu stavu HD o 112 ks. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu v súvislosti s neskorým vyplácaním dotácií a ich krátením sme boli nútení pristúpiť k predaju zvierat.

V roku 2022 sme zabili vo vlastnom bitúnku 97 ks HD, čo predstavuje značný pokles, 45 ks menej ako v roku 2020. V roku 2019 to bolo 218 ks. Zároveň sme k 31.12.2022 zabili a zrealizovali predaj 378 ks ošípaných.

Celkový stav HD k 1.1.2022 – 667 ks

Celkový stav HD k 31.12.2021 – 555 ks

Celkový stav ošípaných k 1.1.2022 – 79 ks

Celkový stav ošípaných k 31.12.2022 – 74 ks

KATEGÓRIA	STAV K 31.12.2022	STAV K 31.12.2021
Teľatá	58	58
Býčky do dvoch rokov	119	163
Dojnice	186	219
Vysokoteľné dojnice	6	24
Teľatá 3-6 mes.	35	43
jalovice	151	160
Spolu	555	667

Druh zvierat	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dojnice	250	255	265	260	255	237	219	186
Priemerná ročná dojivosť	7325	7685	7823	7560	7323	7284	6581	6723
Denná dojivosť	20,54	20,98	21,02	20,02	20,25	20,85	18,54	18,42
Teľatá do 3 mes. stav	76	66	76	88	67	60	58	58
-hmotnostné prírastky	1,28	1,24	1,18	1,32	1,24	1,02	1,05	1,06
Narodené teľatá	248	275	281	293	265	265	231	162
Jalovice	214	226	218	195	209	226	160	151

Živočišna výroba sa aj v roku 2022 riadila v duchu dlhodobo neriešenej situácie na mliečnom trhu, ktorá pretrváva už niekoľko rokov. Vysoká fluktuácia, pokles výkupných cien mlieka, zníženie podpôr zo strany štátu sa výrazne podpísali pod nestabilitu v oblasti živočíšnej výroby. Zaznamenali sme pokles výroby mlieka, zhoršenie zdravotného stavu zvierat. Veľmi nás trápí nedostatok pracovných síl v oblasti živočíšnej výroby. Ľudia nemajú záujem o prácu v sektore poľnohospodárstva.

Rok 2018 – 1.827 tis. l mlieka

Rok 2019 – 1.649 tis. l mlieka

Rok 2020 – 1.561 tis. l mlieka

Rok 2021 - 1.292 tis. l mlieka

Rok 2022 - 1.158 tis. l mlieka

Celková výroba mlieka: 1 158 115 l

Dodávka do mliekarne: 1 051 034 l

Dodávka mliekomaty: 32 666 l

Vzhľadom na zníženie dopytu sme zaznamenali pokles predaja mäsa z vlastného bitúnku, preto sme v roku 2022 intenzívnejšie predávali živé zvieratá, najmä vyradené kravy a jalovice, dokonca sme pristúpili aj k predaj býkov v živom. Exponované stavy v maštaliach a nedostatok krmiva nás nútil k znižovaniu stavu zvierat v živom.

Výsledky hospodárenia podľa prevádzok pred zdanením

Prevádzka	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Úsek RV	116 270,80	186 326,36	161 302,54	84 523,60	83 206,23	38 069,57
Úsek ŽV	185 203,20	95 203,63	54 918,48	36 252,28	11 523,66	5 423,60
Úsek mechanizácie	-185 206,12	-154 203,60	-193 340,70	-181 480,55	-36 562,81	-38 526,20
Pieskovňa Bor	11 601,14	3 207,70	5 126,36	-2 054,30	-12 580,63	-24 218,50
Správa	-125 203,36	-89 821,71	-32 380,09	-86 520,30	-45 586,45	-97 122,91
Celkom družstvo	-2 665,66	40 712,38	-4 373,41	-149 279,27	-75 671,32	-116 374,44

Družstvo za rok 2022 dosiahlo záporný výsledok hospodárenia vo výške -116.374,44 EUR. Bola zaúčtovaná odložená daňová pohľadávka vo výške 30 118,48 EUR. Celková strata tak predstavuje čiastku vo výške -86 255,96 EUR.

Kladný hospodársky výsledok dosiahli strediská rastlinná výroba a živočíšna výroba. Rastlinná výroba dosiahla zisk aj z dôvodu, že sme predali podstatnú časť našej produkcie. Živočíšna výroba dosahuje stabilne kladné hospodárske výsledky, napriek tomu, že výkupné ceny mlieka sú nepriaznivé vzhľadom na dlhotrvajúcu niekoľkoročnú krízu v sektore mlieka. V roku 2021 a 2022 živočíšnej výrobe napomohlo spustenie výkrmu ošípaných, kde sme tržbami z tohto segmentu vykryli pokles dopytu po hovädzine a pokles cien mlieka, ako aj intenzívny predaj zvierat.

Úsek mechanizácie dosahuje stratu z dôvodu, že neprodukuje tržby, ale poskytuje pomocné služby pre ostatné prevádzky. Pod stratu sa podpísali opravy DHM. Musíme vyzdvihnúť, že náklady na tomto stredisku z roka na rok majú klesajúcu tendenciu. Cena nafty bola v roku 2022 nadpriemerne vysoká, čo malo vplyv na náklady firmy.

Výsledky finančného hospodárenia v EUR

Položky	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby za výroby RV	116 270,80	336 549,24	74 953,00	176 189,70	312 863,24	335 857,24
Tržby za mlieko	513 752,41	589 744,12	547 972,80	519 635,36	428 906,71	500 719,04
Tržby za mäso	177 106,75	169 521,91	201 432,08	222 940,77	350 220,48	144 129,37
Tržby za piesok	22890,39	25 684,50	17 102,16	14 658,96	374,53	26,37
Uloženie stavebnej sute	18 382,70	26 479,53	30 762,96	18 789,20	19 167,69	10 156,62
Tržby za dopravu	9 476,60	2 240,26	39 641,75	39 490,00	41 000,00	33 176,66
Dotácie a ostatné	620 625,33	849 458,11	1 031 919,23	1 094 224,22	688 621,36	728 090,52
Celkové výnosy	1.478.504,98	1 999 677,67	1 943 783,98	2 085 928,21	1 841 154,01	1 752 155,82

V roku 2022 sme zaznamenali mierne stúpanie výkupnej ceny mlieka od spracovateľov, ako aj nárast nadojeného mlieka. Nepriaznivú situáciu na trhu s mliekom, ktorá pretrváva, sme však pokryli predajom mlieka cez mliečne automaty, ktoré sme začali prevádzkovať v decembri 2015. Rastlinná výroba zaznamenala nárast.

Položka	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Materiálové náklady						
- Spotreba osív a sadív	52.183,93	49 913,43	40 708,76	53 947,17	57 135,25	72 355,74
- Priemyselné hnojivá	56.025,28	59 579,69	71 346,80	49 829,66	57 996,21	102 152,80
- chémia	52.350,85	64 565,07	82 348,97	57 437,95	66 693,90	99 940,61
- PHM	115.358,84	131 126,75	124 702,05	110 974,86	134 839,77	167 820,66
- krmivá nakúpené	43.423,84	57 540,32	55 303,24	86 073,63	119 511,06	176 088,32
- náhradné diely	43.792,20	48 254,57	43 599,72	33 062,56	28 625,96	29 808,32
Osobné náklady	402.279,71	509 743,82	544 121,11	555 224,76	501 925,80	467 860,34
- ostatné náklady	715 755,99	1 038 241,64	987 592,74	1 288 656,89	950 097,38	744 065,41
Celkové náklady za podnik	1.481.170,64	1 958 965,29	1.949.723,39	2 235 207,48	1 916 825,33	1 860 092,20

V roku 2022 došlo k poklesu celkových nákladov za podnik. Najdôležitejšie faktory, ktoré ovplyvnili vývoj nákladov sú tieto:

Zvýšenie nákladov:

- zvýšená cena osív a sadív, chémie a priemyselných hnojív, kde ceny vzrástli o 300%.

Z uvedeného dôvodu sme nakúpili len nevyhnutné zásoby, zhruba jednu štvrtinu potreby na celý rok.

- narastajúca cena PHM a elektrickej energie.

Zníženie nákladov:

- nižšia poruchovosť strojov

- zníženie mzdových nákladov vzhľadom na zníženie počtu zamestnancov

Stav finančný prostriedkov a bankových úverov k 31.12.2022:

Položka	Uni Credit Bank	VÚB Poprad	Tatrabanka Poprad
Zostatok BÚ	0,00	0,00	10 571,29
Kontokorent	26 342,09	74 964,13	0,00
Úver na dotácie	169 000,00	0,00	0,00
Investičný úver	0,00	0,00	0,00
Úver na stavbu	1 024 195,00	0,00	0,00

Obstaranie dlhodobého majetku

V roku 2022 boli obstarané a zaradené do používania tieto investície:

Inv. Č.	Názov	Suma	Dátum zaradenia
021		0,00	
4203	Obracač KRONE	13 500,00	
6516	NEW HOLLAND	65 000,00	25.11.2022
022		78 500,00	

Inv. Č.	Názov	Suma	Dátum zaradenia
2305	Zásobník	293,52	1.1.2022
2304	Zásobník ZJ 15	500,33	1.1.2022
2303	Zásobník ZJ 15	500,33	1.1.2022
2307	Zásobník	293,52	
021		1 587,70	
4111	Cisterna	258,91	1.1.2022
3506	Závora WIL	2 397,46	1.1.2022
1547	Traktorový príves 5 t	756,49	1.1.2022
022		3 412,86	

Bol zakúpený vo vlastnej réžii obracač KRONE a taktiež nový traktor NEW HOLLAND do živočíšnej výroby, kde bolo zabezpečené financovanie cez UNI CREDIT LEASING.

Údaje z individuálnej účtovnej závierky k 31.12.2022

Položka	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Vlastné imanie	1 751 307	1 837 562	1 918 914	2 068 193	2 072 567
Základné imanie	1 480 628	1 480 628	1 480 628	1 480 628	1 48 0628
Kapitálové fondy	660 865	660 865	660 865	660 865	660 891
Zákonné fondy	22 649	220649	22 649	22 649	19 619
Dlhodobé záväzky	86 063	83 965	88 055	95 770	111 977
Dlhodobé úvery	893 455	798 595	0	0	0
Krátkodobé záväzky	1 278 174	873 077	231 228	166 903	106 864
Krátkodobé rezervy	27 571	39 353	27 617	25 913	22 542
Bankové úvery	401 046	641 396	600 551	316 365	283 413
Časové rozlíšenie	30 548	46 070	62 162	78 251	101 642

Položka	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Neobežný majetok	8 042 784	7 389 894	6 454 941	6 384 309	6 148 968
Oprávky	4 993 689	4 807 630	4 831 029	4 702 103	4 498 572
Z toho nehmotný	6 521	6 521	6 521	6 521	6 521
Oprávky	6 521	6 521	6 521	6 521	6 521
Z toho hmotný	8 036 263	7 383 373	6 448 420	6 377 788	6 142 447
Oprávky	4 987 168	4 801 109	4 824 508	4 695 582	4 492 051
Z toho finančný	0	0	0	0	0
Obežný majetok	1 391 471	1 700 675	1 311 293	1 084 194	1 108 594
Z toho zásoby	926 541	963 318	880 254	975 199	945 428
Z toho dlhodobé pohľ.	0	0	0	0	0
Z toho krátkodobé pohľadávky	440 102	707 753	372 451	107 367	91 706
Z toho finančný maj.	24 828	29 604	58 588	1 628	71 460
Časové rozlíšenie	27 598	37 079	2 762	5 313	5 333

2.2.3 Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2022

Spoločnosť v roku 2022 vykázala HV po zdanení (strata) vo výške: -86 255,96 EUR.

Tento HV navrhujeme rozdeliť nasledovne:

- zúčtovanie HV na účet 429 – Zúčtovanie strát minulých období

2.2.4 Riziká, vplyv činnosti družstva za zamestnanosť a ŽP

Medzi významné riziká môžeme počítať:

- nestabilita na trhu s poľnohospodárskymi komoditami
- prudké zmeny cien na trhu s mliekom
- nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily
- nezáujem štátnych orgánov o túto sféru podnikania
- časté zmeny zákonov
- dlhotrvajúce procesy pri schvaľovaní novovytvorených prevádzok a procesov

Charakter činnosti družstva nezakladá žiadne významné ekologické riziká. Prevádzky, ktoré by mohli svojou činnosťou ovplyvniť životné prostredie, sú zabezpečené s platnými ekologickými normami. Jedná sa o bitúnok, maštale a skladovanie senáže vo vakoch. Výmeny motorových olejov sú zabezpečované na prevádzke mechanizácia. Použitý motorový olej sa odovzdáva recyklačnej spoločnosti. Zo strany štátneho dozoru životného prostredia neboli družstvu v rokoch 2010-2021 uložené žiadne sankcie.

Zamestnanosť:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Priemerný počet zamestnancov	29	30	31	32	27	27
Z toho vedúci zamestnanci:	6	6	6	6	6	6
Mzdové náklady	249 110	365 366	391 391	398 257	357 156	332 588

Spoločnosť neuvažuje v ďalších rokoch s významnejšou zmenou v úrovni zamestnanosti.

2.3 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Spoločnosť má vytvorené predpoklady pre výrazný rozvoj svojej podnikateľskej činnosti. Orientácia najmä na vytvorenie kvalitných personálnych podmienok umožní dosahovať vyššie obraty a tým sa zabezpečia priaznivé ekonomické výsledky a vyššia stabilita spoločnosti.

Zámery rastlinnej výroby v roku 2023

Plodina	Výmera v ha	Celková úroda	Úroda v t/ha
Pšenica ozimná	153,73	768,60	5,00
Jačmeň ozimný	57,56	287,00	5,00
Jačmeň jarný	118,45	651,48	5,50
Repka ozimná	82,77	205,00	2,50
Kukurica	102,36	2968,00	29,00

b/ Zámery živočíšnej výroby v roku 2023

Plánovaná produkcia mlieka v l	1.200.000,00 l
Ročná dojivosť	6.750,00 l
Denná dojivosť	priemer 18,50 l
Úhyn teliat	2,0%
Pripúšťanie plemeníc/100 kráv	90
Predaj bravčového mäsa:	35 t
Predaj hovädzieho mäsa:	70 t

c/ Zámery nepoľnohospodárskej činnosti v roku 2023

Vzhľadom na súčasnú situáciu v roku 2022 predpokladáme pokles tržieb z nepoľnohospodárskej činnosti, hlavne v rámci rekultivácie bane, nakoľko od decembra 2014 máme zastavenú banskú činnosť a predaj materiálu dobieha len zo zásob, ktoré sme vytvorili v roku 2013 a 2014. Plánujeme orientovať sa na skládku v rámci rekultivácie bane, avšak novelizácia zákona sprísnila podmienky ukladania odpadov. Bola podaná nová žiadosť na Odbor životného prostredia Okresného úradu v Poprade, kde sme požiadali o opätovné schválenie. Doposiaľ pracujeme na splnení podmienok.

Predpokladané tržby na rok 2023 v EUR:

- Tržby za predaj piesku	0,00 EUR
- Tržby za navážku odpadov	10.000,00 EUR
- Predaj materiálu, dreva, kovového odpadu	2.000,00 EUR
- Doprava, mechanizácia a pomocné práce	38.000,00 EUR

Na rok 2023 si družstvo stanovilo plán dosiahnuť celkové tržby vo výške 1.800.000,00 EUR, čo oproti predchádzajúcemu roku predstavuje mierny nárast. Pri stanovení plánu na rok 2023 sme vychádzali z nepriaznivého vývoja výkupnej ceny mlieka. Posilnili sme pestovanie olejnatých rastlín ako repky olejnej, ktorá sa v minulých rokoch ukázala ako najziskovejšia na trhu s komoditami. Pri plánovaní tržieb z nepoľnohospodárskej činnosti sme vychádzali z celkového vývoja v stavebníctve a hospodárstve a prepočtu súčasných tržieb. Orientujeme sa

na spracovanie vypestovaných komodít. Zaoberáme sa projektom vybudovania prevádzky na spracovania mäsa a mlieka priamo u nás a ich následný predaj priamo zákazníkom.

Najväčší nárast očakávame pri predaji mäsa z dvora, kde sme zintenzívnili predaj priamo kupujúcim, ako aj prevádzkam, kde sa spracováva mäso.

Dokončuje sa výstavba haly, kde bude prevádzka na spracovanie mäsa a mlieka z vlastnej produkcie, čím predpokladáme zvýšenie tržieb. Chceme dokončiť vlastný obratový reťazec od výroby, cez spracovanie až po predaj vlastných výrobkov. Vzhľadom na vývoj, ekonomickú a politickú situáciu v SR očakávame, že podpora a dotácie zo SR a EÚ budú mať klesajúcu tendenciu v nasledujúcich rokoch, preto našim cieľom je stať sa sebestačným podnikom.

V Spišskej Teplici, 28.7.2023

Vypracoval:
Ing. Júlia Vojteková

Schválil:

Ján Telensky, predseda družstva

Ing. Maroš Kovalčík, podpredseda predstavenstva

